

LIVSNJUTARE:

*Beckbruket - barndomens
sommарparadis*

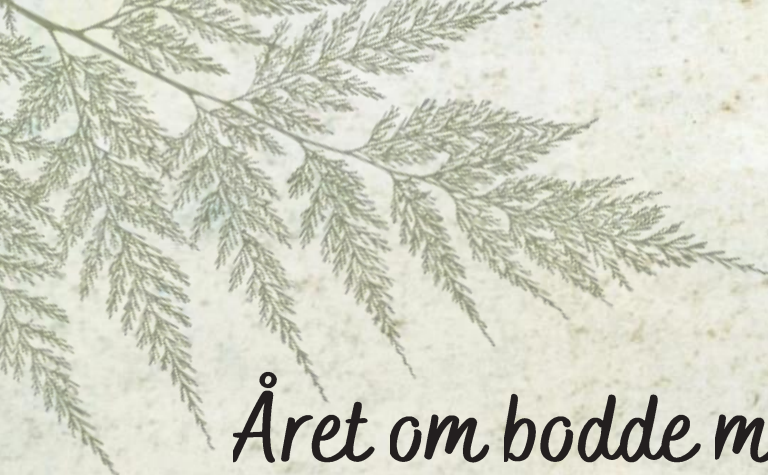
ELLEN
TAMMENKUKKA

“

Mången, som var barn, då seklet var ungt, kan aldrig glömma det gamla Beck bruket. Med vemod i stämma och blick talas det ofta om det förlorade stället. En nutids-människa har svårt att förstå den stora kärleken till Beck bruket. Men levnadsförhållanden den tiden var helt annorlunda än nu i våra dagars välfärdssamhälle. Glädjeämnen var få och av det enklaste slaget, men kunde ändå ge människorna tillfredsställelse.

Befolkningen i staden bestod till en stor del av arbetare, hantverkare och den s.k. lägre medelklassen med begränsade tillgångar. Familjerna var vanligtvis stora med många barn. Inga barnbidrag eller andra sociala förmåner förekommo, oftast var det far, som ensam fick dra försorg om familjen och följaktligen fick både far och mor vända på slantarna, om allt skulle gå i lås. Litet eller intet blev över till "onödigheter" och allra minst till ett privat villaliv.

Året om bodde man i stan, visserligen en idyll
den tiden, men om somrarna var varma och
torra blev det ganska odrägligt för både gammal
och ung. Vattentillgången var knapp, det fanns
ju ej vattenledning, endast några brunnar att
tillgå.

Men det fanns ju Beckbruket – de villalösas
utfärdsplats. Vilket jubel i barnaskaran, om det
en morgon förkunnades, att i dag tar vi oss ut till
Beckbruket. Och så bar det i väg.

I den stora höga barnvagnen, som gick på fyra
hjul fanns det plats för två av telningarna,
dessutom kunde olika saker stivas in i vagnen. I
en annan mindre vagn på två hjul åkte ett tredje
barn. För de övriga äldre barnen gällde det
att vanligtvis barfota traska den dem nog så
långa vägen till Beckbruket. Men ingen klagan
hördes endast en stor förväntan att komma fram
till målet. Och väl framme skyndade sig alla,
stora som små, svettiga och dammiga som de
voro, till stranden och vattnet.

Den mest idylliska plats för barn, rent klart vatten, långgrund och fin vit sandbotten. Och som det simrades, vadades och lektes av hjärtans lust! Beckbruksterrängen med sina "berg"klippor, tallar m.m. var en enkom plats för pojkarna att leka indianer, rövare och mera sådant. Flickorna plockade kråkbär och odon och tyckte, att de smakade alldeles förträffligt.

På Beckbruket fanns s.k. batterier, ett slags vallar, som byggts ett stycke från stranden, som skydd mot fiendens angrepp från havet. Dessa vallar utgjorde ett bra "läställe", om nordavinden satte in, där kunde de minsta barnen sova i lugn och ro och här i lä var det utmärkt, att mellan ett par stenar göra upp eld för kokning av kaffe, potatis o.s.v. Och från batterierna hade man en bra utsikt, så det var lätt för föräldrarna, att därifrån följa med sina telningars förhållanden både till lands och vatten.

När det sen led mot kvällen var alla mer eller mindre trötta av sol och hav och så var det igen att traska den långa vägen hem, men ingen klagan, det hade ju varit en härlig dag man fått uppleva. På hemvägen kunde man, om lyckan var god, få sällskap av stadens kor, som varit på mulbete i Sandstrandsskogen och vilka nu också de trötta i maklig takt tågade till "Kuddgrinden", där de sen avhämtades av sina ägare. Respekt för de stora djuren hade barnen visserligen, men om de höllo sig i föräldrarnas omedelbara närhet, så var det ingen fara på färden.

Väl hemma igen smakade sömnen gott för det trötta resesällskapet. Följande dag hade man nog varit pigg på att göra utflykten på nytt, om det bara givits tillfälle därtill. Detta var nu en barnrik familjs upplevelse av Beckbruket.

Det har berättats, att tidigare brukade hantverkare, gesäller och andra med familjer fira midsommarafton på Beckbruket. De bildade olika "läger" och gästade sen hos varandra, fint klädda o granna västar o. dyl.

Men många andra stadsbor hade också nöje av Beck bruket. Där fanns ju "kuperad" terräng för skidåkare och längre fram låg den isbelagda hamnen. Ingen bebyggelse i omgivningen, där kunde man få stå på sina skidor ensam i Guds fria natur och t.ex. i påskveckan var det enda ljud, som hördes, kyrkklockans klang, som kallade till andakt i stilla veckan. En oförglömlig upplevelse med blå vår-skymning över nejden, stillhet och ro, och detta i stadens omedelbara närhet.

Samma underbara stillhet kunde man också uppleva, om man en tidig höstkväll tog sig ut till Beck bruket. Hela naturen runt omkring insvept i mörker, inga ljus, inga ljud. Gamla hamnens vatten låg mörkt och spegelblankt och höstens stora, klara stjärnor speglade sig i vattnet. "Minns du det än....stjärnan, som brann...minns du det än..."

Alla de, som på ett eller annat sätt fått uppleva Beck bruket, har svårt att komma över den besvikelse, de kände, då Beck bruket fräntogs stadsbefolkningen. I vår stad finns det ännu många, många såväl villa- som billösa medborgare, för vilka Beck bruket ännu i dagens samhälle kunde ha blivit en oas i sommarvärmen med t.ex. en kaffe-stuga uppe på berget och utsikt över havet.

Det gamla Beck bruket är förlorat för all sin tid, endast minnet finns kvar, ett minne, som värmer sinnet, om ock där ligger ett skimmer av vemod vid tanken på det förlorade stället.

”

Källor:

- Karlebynejden Nr 8, 1975

